

Nr. 650/27.08.2025

INFORMARE OFICIALĂ

Grapevine flavescence dorée phytoplasma
(Flavescența aurie la vița de vie)

Flavescența aurie este una dintre cele mai importante boli ale îngălbenirii viței de vie din principalele zone viticole ale Europei.

Simptome pe frunze

Frunzele au limbul răsucit spre bază și culori neobișnuite. La soiurile de struguri albi, partea expusă la soare se îngălbeneste, fapt care dă frunzei un aspect metalic. Mai târziu, în plin sezon, de-a lungul nervurilor apar pete galben-crem cu un contur bine delimitat. Aceste pete se măresc și formează benzi galbene, continue, de-a lungul nervurilor, care în final acoperă suprafețe mari din limbul foliar. La soiurile negre, decolorările sunt roșietice iar centrul zonelor decolorate se necrozează și se usucă. Frunzele rigide și casante, sunt adesea detașate de vânt, sau dimpotrivă, rezistă la frigul toamnei mult mai târziu decât cele sănătoase.

Simptome pe coarde

Când infecția se produce timpuriu lemnul rămâne verde, cu aspect cauciucat și atârnat. Pe timp de iarnă lăstarii nelignificați se înnegresc și mor.

Simptome pe ciorchine

În cazul infecțiilor timpurii, legarea fructelor este redusă iar inflorescențele se usucă și cad. În cazul infecțiilor târzii strugurii capătă o culoare maronie, se încrețesc iar pedunculii se usucă.

La unele soiuri, boabele de struguri cad la cea mai mică scuturare.

Are un vector specific, *Scaphoideus titanus*.

Această specie de cicadă este originară din regiunile nearctice și a ajuns în UE în anii 1950, unde are ca plantă gazdă vița de vie și este singurul vector *cunoscut* al flavescenței aurii capabil să răspândească agentul patogen de la o viță de vie la alta.

Scaphoideus titanus, originară din America de Nord, a ajuns în prezent în 12 state membre ale UE (Austria, Bulgaria, Croația, Republica Cehă, Franța, Ungaria, Italia, Portugalia, Spania, România, Slovenia și Slovacia) și în alte state europene (Bosnia-Herțegovina, Moldova, Muntenegru, Serbia, Elveția și Ucraina) ceea ce face ca distribuția să fie mai largă decât cea a flavescenței aurii.

Principalele mecanisme de transmitere a fitoplasmei de la o plantă de viță de vie la alta sunt:

- În mod natural, prin saliva cicadelor din specia *Scaphoideus titanus*, care sug seva floemului; și
- Prin asistență umană, deși mai puțin eficient, prin altoire

Scaphoideus titanus dobândește flavescența aurie în timp ce se hrănește cu frunzele plantelor infectate în toate stadiile sale de creștere (de la prima nimfă până la adult) și devine infecțios după o perioadă de latență de 4-5 săptămâni. După ce a dobândit fitoplasma cicada rămâne infecțioasă pentru tot restul vieții sale.

Morfologie

- **Oul:** alb hialin până la galben, alungit, aplatizat, de aproximativ 1,3 mm lungime.
- **Larva:** nearipată, cu dimensiunile corpului cuprinse între 1-5 mm și culoarea de la alb hialin până la brun în funcție de stadiul larvar de dezvoltare și prezintă două pete negre triunghiulare la extremitatea abdomenului.
- **Adultul:** aripat, cu corpul alungit, cu elitre de culoare brun-roșcat, prevăzute cu pete negre și câteva pete neregulate, albicioase. Pe pronot prezintă trei benzi transversale brune la femelă și una singură la mascul. Femela are 5-5,5 mm iar masculul 4,8-5,2 mm.

Ciclul evolutiv

- Are o singură generație pe an.
- Iernează în stadiul de ou sub coaja butucului.
- Larvele eclozează eșalonat, de la începutul lunii mai, până la începutul lunii iulie, insecta are cinci stadii larvare; dezvoltarea larvară durează 50-55 zile
- Primii adulți apar la sfârșitul lunii iulie, începutul lunii august și după 10 zile are loc împerecherea. După câteva zile femelele încep să depună ouăle. În medie durata de viață a adulților este de o lună, după care mor până la jumătatea lunii septembrie.

FOARTE IMPORTANT!

- Fitoplasma nu se transmite de la adult la larva, astfel încât după eclozare larvele nu sunt contaminate.

- Fitoplasma se dezvoltă în aparatul digestiv al larvei, în timpul hrănirii acesteia pe o plantă infectată. Este foarte important de reținut acest aspect, în vederea stabilirii momentului optim pentru efectuarea tratamentelor împotriva stadiilor larvare ale insectei.

- Insecta (larve, adulți) se găsește pe partea inferioară a frunzei de viță de vie.

Măsurile oficiale ce se vor lua în cazul confirmării prezenței flavescenței aurii

- Inspectorii oficiali din cadrul Oficiului fitosanitar județean stabilește zonele demarcate (zona infectată+zona tampon) pentru izolarea fitoplasmei, cu o lățime de cel puțin 2,5 km, care înconjoară zona în care se confirmat infecția;
- Îndepărtarea și distrugerea plantelor infectate , cât mai rapid;
- În zonele demarcate se aplicarea tratamentelor adecvate pentru controlul vectorului, în cazul prezenței acestuia.

O informare și o colaborare strânsă duce la rezultatul scontat de limitare a răspândirii și distrugerii dăunătorului, evitând pagubele produse!

[Redacted]
Coordonator, [Redacted]

Stefan SMARANDA

Întocmit,

Livia ZINCA